

Lokalt ansatte i utenriktjeneste

I en undersøkelse blant lokalt ansatte i utenriktjenesten fra 2017 kom det frem at nærmere halvparten av respondentene føler de ikke kan ta opp vanskelige problemstillinger på jobb uten frykt for represalier. En like stor andel sier at arbeidsgiver på egen hånd har endret arbeidskontrakten etter at den var inngått. 3 av 4 rapporterer om at det ikke finnes noe formelt lønnsreguleringssystem på deres stasjon og 4 av 5 svarer at det ikke gjennomføres årlige lønnsforhandlinger basert på objektive kriterier. Utenriksdepartementet (UD) avviser å gå i dialog om å få på plass tariffavtale med lokalt ansatte.

Om lag en fjerdedel av utenriktjenestens 1000 lokalt ansatte er norske statsborgere. Det har utviklet seg en praksis der arbeidstakere bosatt i Norge søker stillingene og flytter for å tiltre, og stasjonene kan bistå med oppholds- og arbeidstillatelse. Ved å regne dem som lokalt ansatte kan man lønne dem på et nivå som er betydelig lavere enn det som ellers er normalt i norsk forvaltning. Videre er norske lokalt ansatte sårbare for konflikter mellom Norge og vertslandet, for det regnes som saklig grunn til heving av arbeidsavtale dersom vertslandet endrer visumregimet slik at det rammer norske lokalt ansattes oppholdstillatelse.

Lokalt ansatte er ifølge forskrift om unntak fra arbeidsmiljøloven omfattet av beskyttelsen arbeidsmiljøloven gir så lenge dette ikke er i konflikt med lokale lover. Til tross for at forskriften legger til grunn at UD og Arbeidstilsynet skal ha en skriftlig avtale om hvordan tilsyn skal foregå, finnes det ifølge Arbeidstilsynet ingen slik avtale i dag.

NTL Ung vil kjempe mot at arbeidsgivere kan unngå ansvaret og la arbeidstakerne sitte igjen med regningen og risikoen. I et stadig mer globalisert arbeidsliv har forvaltningen et særlig ansvar for å gå foran som et godt eksempel og vise at den norske modellen har en solid plass også når arbeidet utføres utenfor Norges grenser.

NTL Ung krever at:

- Det i henhold til forskrift om unntak fra arbeidsmiljøloven utarbeides skriftlig avtale mellom Arbeidstilsynet og UD om hvordan tilsyn skal gjennomføres.
- Utenriksstasjonene må fratas mulighet til å utlyse lokalansattstillinger med krav om norsk statsborgerskap.
- UD snarest går i dialog med lokalt ansatte om tariffavtale.